

BÁCSKAI HIRLAP

POLITIKAI LAP

Előfizetési árak:

Egy évre 12 kor. — fill.
Fél évre 6 kor. — fill.
Negyed évre 3 kor. — fill.

Egyes szám ára 8 fill.
Hétfői szám 4 fill.

Megjelen minden hétfőn délben, szerdán, pénteken és vasárnap reggel.

Felolvas szerkesztő:

Dr. CSILLAG KÁROLY.

Szerkesztőség:

Dr. Csillag Karoly ügyvédi irodája, Barátok tere Manojlovics-ház
Telefon szám 119.

Kiadóhivatal:

Kosuth-utca, Vojnich-palotában
Telefon szám 42.
Nyilvter soronkint 40 fillér.

Szabadkai élet.

(Levél a szerkesztőhöz.)

I.

Talán sehol sem centralizálták úgy a nemzeti erőket, mint nálunk Magyarországon; már tudniillik nagyobacska országban. — Mert hogy Montenegro centralizál, érthető. Örökös panasza is a vidéknek, hogy minden kulturális intézmény Budapestre van telepítve, leszámítva kincses Kolozsvárnak az egyetemét, a vidéken nagyobb szerű közmivelődési faktor nincsen.

Arról most ne legyen szó, hogy ipari és kereskedelmi gócpontját is kizárólag a fővárost tették és egyetlen egy tengeri kikötőnk: Fiume is panaszkodik, hogy bizonyos tekintetben el van hanyagolva.

Ennek a centralizációnak a rovására írható a legnagyobb részt, hogy a tehetségek a vidékről, mind a főváros felé tödülnek, mert a vidéken nem érvényesülhetnek és hogy a magyar főváros nem küldi ki a vidékre az

apostolokat, hanem maga absorbeálja a vidék talentumjait.

Ha az ember, teszem akár Szabadkán, széjjelne, alig igen lát egyebet, mint egy kis igyekezetet a sport terén. Mindössze se sok, de mégis valami. — A hirlapjaink vidéki nivón állanak. Egypár törekvő ember megpróbálkozott néhány esztendővel politikai napi lappal, amely a provinciális színvonalból kiemelkedett, de nem boldogultak. Egész egyszerűen azért, mert itt Szabadkán nincs elegendő talaj nagyobb szerű kultúrállalat számára. — A hirlapot annak tartom.

A város vezetői középszerűek. Az ellenzék kolompasói középszerűek. Ha mégis excellálnak valamiben, hát a garázdaságban. A közgyűlés tanácskozási hangja olyan, hogy semmivel se igen különb, akármilyen kupaktanácsnál. — A társadalmi élet kasztokot teremtett. Ebbe az összetöredezett társaságba a szemlélőnek ugyan kedve nem telik.

A felsőmagyarországi zsenri nem

szükölködik hibák nélkül. Ugy se volt soha ura latifundiumának. Amije volt, azt is elpredálta és ki az állam, ki a vármegye köpönyegébe fogózva, tartja magát a fölszinen.

Tipusa a sárosmegyei zsenri, amely szegény, mint a templom egere és mégis ur módjára él. De kedves fajta. Generációról-generációra öröklődött meg benne az uri tempó. Ott a közügyek terén egészen más hangnemben nyilatkozik meg a virtus, mint itt, teszem Szabadkán. Éppen Hont megyét kell kivennem, ahol szintén eldurvult az uri erkölcs.

Ahogy az átöröklődés a zsenri tempóban megösmerszik, a paraszt származás egypár generáción át el nem ölhető és kiüt az szalon kabátok és diplomák alól egyaránt. A kezek nagyok, és nagyok és bütykösök a lábak is. Csak a negyedik, ötödik generációban keskenyedek meg a kéz és formálódik meg a láb. És így van ez az intellektuális adományokkal is. — Nincs a kezemügyében Iványi könyve

Camilla.

Horovitz Gusztáv regénye.

— A »Bácskai Hirlap« eredeti tárczája. —

Horovitz Gusztáv egészséges, kerékképi és nagyon fiatal ember. Olyan fiatal, a kinek az erénye is, — a büne is, — a fiatalágában rejlik. Olyan erény, a mit nem mindenki szerethet meg magának és olyan bűn, mely napról-napra kisebb. Eddig csak kétes sikerű humoros tárczáiban szolgálta a helyi és vidéki sajtót, — s azt hiszem, ezt ő maga szeretné leginkább elfelejteni, aztán megelégetve az efemer életű irodalmi munkásságot, gondolt merészet és nagyot, s hirtelen, fiatalos hévvel egyszerűbe megtervezett és megirt egy regényt s már ki is adta Camilla címmel.

Kedves és érdekes nekünk, sokaknak tanulságos az elhatározásnak és kivitelnek ez a fiatalos gyorsasága, a hév, mely nem kerülgeti az akadályokat, hanem — Isten nevében — keresztül ugrat rajta. Az akadályon túl, — az ígért földjén, — a siker kábító illatu virágai pompáznak, — gondolta magában az író, — ide át meg homály és szürkeség van. Értte magában az erőt, hogy legyőzze az akadályokat, s ha meg is törték a virágok, mire feltűzhetné őket — teljes mértékben elnyerte a szinpiát, s felcsigázta a kíváncsiságot a jóvó iránt.

A téma: a színésznő, „a ki meg tudta volna őrizni az erényét, ha megmaradt volna, s vissza tudta volna követelni, hogy elvesztett“, szép és érdekes: szinte közkézen forgó. Sokan és sok érdekeset irtak már a színésznőről, helyzetéről; beolvadásáról a polgári társadalomba; a Kameliás hölgytől Dannunzio „Fuoco“-jáig meg Bródy Sándorig hálás és kedves témája volt minden nyomtatás alá író embernek. Hogy a színészet a legkisebb városkában is ideig-óráig hajlékot talált s hogy bensőbb kapocs fűzte össze a világot jelentő deszkákkal, a közönség körében nagy, — néhol és időszakonként szinte beteges érdeklődés tejlődött ki minden iránt, a mi a szinpaddal összefüggésben volt. Új típusok fejlődtek: a színházi habitue, a nyári kritikuskok, a primadonnák udvarainak kómikus alakjai stb. S a mint az élethen kiváltak ezek a többiek közül, az irodalomban is megjelent, a közérdeklődés hatása alatt, szinte közkiváncsra a színházi regény; világosan és őszintén szólva, a színésznő regénye.

Camilla is színésznő: operett primadonna. Neki is vannak bámulói, hódolói, neki is van udvara. Az udvar, mely híven kitarat a primadonna mellett, s szükség esetén még lónak is odaáll a primadonna kocsija elé. Marosy András ministeri fogalmazó ilyen hűséges tagja volt Camilla udvarának. Talán azt

mondhatnánk: az udvarmestere. Ott van a „Csoda“ operette mind az ötven előadásán, tapsol s híven elhozza naponta az ő rózsacsokrárt a primadonnának. A darab jubilál, az udvar szenzióról tartozik gondoskodni. Marosy — kinek a fantáziája a rózsacsokroknál kimerült — megkéri Camilla kezét. Camillával azonban olyasmi történt az életben, a mi soha jóvá nem tehető. A szülei eladták, a mikor ő még nem tudta mérlegelni ennek az ocsmány vásárnak a súlyát. Marosy csak akkor gondol erre, mikor ígérte meg a kell váltania. Megijed a házasságtól, az apját hívja magához, hogy az mentse ki a válságos helyzetből. Az apa megjön s Gedő képviselővel együtt veszik kezükbe a dolgot. Meghánnyák-vetik ennek a házasságnak a körülményeit. Megállapítják: ez a házasság lehetetlen. Camilla színésznő: bukott leány. Ezt miodenki tudja, hisz a színésznő a nyilvánosság előtt él. Azt azonban, hogy hibáján kívül az, hogy bukásában nem bűnös, hogy azóta végtelenül tisztességes, szinte vezeklő életet él — senki.

Ez nem érdekes, nem pikáns. Ki törődik vele? Camilla színésznő, bukott leány, elvesztett a tisztaságára, nincs joga a boldogságra. Consummatum est. Camilla nem lehet Marosy felesége. Ez az apa véleménye. Hiába védi Camillát Gedő — az apa véle-

s így hamarjában rá nem tudok a kivételekre mutatni, mert elvégre Szabadkán is lehet egy-egy család olyan, hogy a ma élő tagjainak a szép apja már uri ember volt. Az uraink azonban, jobbadán friss süte-tűk. És ez megérzik az egész köz-életünkön.

Abból az ötletből jutott eszembe ezen eszmecserezni, hogy valamelyik hirlap megpendítette a választási moz-galmak során azt az ideát, hogy min-den választó kerület a saját tehetségeit, tehát helyi nagyságokat küldjön a parlamentbe.

Erről azonban a tisztelt szerkesztő ur engedelmével, legközelebb mondok el egyet-mást.

T—i B—zs. }

Novemberi előléptetések.

A *Budapesti Hirlap* október 9-iki számá-ban katonai dolgokról fenti czímen cikkezett és többek között megemlítette, hogy a sza-badkai 86. gyalogezredből több tiszt az osz-trák-Landwehhez kérte áthelyezését, mivel a legénységgel nem tudja magát megérinteni és a mely körülmény felett *Lobkovits herczeg* hadtestparancsnok megbotránkozásának adott kifejezést.

Utána jártunk a dolognak és módunkban van ezt a hirt ilyen formában megzafolni.

Tény az, hogy a 86-ik gyalogezredből több tiszt áthelyezésért folyamodott az osztrák honvédséghez, azonban ez egyenes felszólítá-sra történt. Ugyanis a tisztek a közös had-ügyminiszteriumtól felszólítást kaptak, hogy a mennyiben a magyar honosságu katona tisz-tek a magyar-, az osztrák honosságuak az osztrák honvédséghez át lépni óhajtanának, ez

ménye a társadalom véleménye is. Marosy mást vesz nőül, Camilla pedig, a ki családik az életben, családik szerelmében, szeretője lesz Gedőnek, mert ő volt az első, a ki elébe került.

Ez a regény, inkább a váza, mely körül a regényt felépíteni kellett volna. Hiányzik belőle az itélkező társadalom rajza, a moti-vumok is inkább csak sejtetve vannak, a reflexziók fűzését is az olvasóra bizza az író. A problémát nem állítja elénk erősen és határozottan, inkább kerülgeti, mintha nag-ynak, nehéznék, talán pozitív bizonyossággal megoldhatónak nem tartaná. Csak az apa és Gedő közti párbeszédben, mely a regény legügyesebben megírt részlete, élesíti ki kissé a helyzetét. A megoldás felé is bátorlatlanul halad. Mintha attól tartana, hogy kissé elűt az általános igazságoktól, hogy a megcson-tosodott, vérré vált felfogás idegenkedni fog az igaz, de merész megoldástól.

Külömben ügyesen, ötletesen beszél el az író. Hangja könnyed, csevegő s érdeme, hogy érdeklődés tud kelteni alakjainak sorsa iránt. Nem fárasztja az olvasót, nem gyötéri lélek-tani problémák tulságos feszegetésével. Ked-ves és ötletes munka. A ki elolvassa, érdek-lődéssel fogja várni a szerző egy újabb mun-káját, melyben — reméljük — mostani írói kvalitásai mellett azokat is megtaláljuk, me-lyeket most nélkülözni kellett. [R. A.]

iránt folyamodhatnak és a mennyiben a föl-tételeknek megfelelnek, és is tételnek.

A dolog magyarázata abban van, hogy mindkét honvédségnél gyorsabb az előmenet-el és kisebb a tiszt létszám. Előnyösebb továbbá különösen az osztrák honosságu ka-tonatiszteknek saját honvédségükhöz menni több szempontból. Otthon vannak és saját nyelvükön érintkezhetnek. A nőülésnél is előnyeik vannak, míg nálunk a házassági biz-tositék (cautio) 24000 forint, odaát a hon-védségnél csak 6000 forint. — Ez a magya-rázata a tömeges jelentkezésnek, nem pedig a B. H. által felhozott ok.

A mi *Lobkovits herczeg* megbotránkozását illeti, az egy kis manőveri epizod volt. Egy kapitány valami parancsot adott egy magyar fiúnak szerbül, aki azt — nem tudván szerbül — nem értette meg, ezen a hadtestparancs-nok megbotránkozhatott, de következményei nem voltak.

Báró Rudics József

alapítványi segélydíjak adományozása.

Néhai báró *Rudics József* végrendeletében körülbelül 80,000 koronát hagyott oly célból, hogy az összeg kamatait évenként a szorgal-mas, jó magaviseletű szabadkai tanulóknak adományoztassák.

Ezek a kamatok évenként a nemeslelkű báró halálának évfordulóján szoktak adomá-nyoztatni.

Ma, október 12-én — az évforduló napján — délután 1/4-kor tartotta a bizottság ülé-sét *Schmauss* Endre főispán elnöklete alatt.

Az ülésen megjelentek Mamusich Lázár polgármester, Vojnich Máté főjegyző, Dulich A. Jenő főjegyző és Tillmann Zoltán főszám-vevő, továbbá Farkas Zsigmond, Gyelmis Gerő, Mamusich Félix és Vermes Béla bi-zottsági tagok.

Elnöklő főispán az ülést megnyitván, szép szavakban emlékezik meg báró Rudich Jó-zsefről, a nemeslelkű adományozóról, majd felolvastatja a pályázók kérvényeit.

3800 korona fog kiosztatni az idén felsőbb közép és népiskolai és pedig: 1400 korona egyetemi hallgatók, 1400 korona gimnáziumi 400 korona polgári iskolai és 600 korona népiskolai tanulók között.

I. Az egyetemi hallgatók közül kapnak:

Vinkler Elemér	300 koronát
Völgyi János	300 "
Mérey Béla	200 "
Krizse József	200 "
Prokesch Viktor	100 "
Czeiz Lajos	100 "
Szántó Margit	100 "
Balázs P. Elemér	100 "

II. középsiskolai tanulók közül:

Kozla András	200 koronát
Matkovics Béla	200 "
Szabó Batancs István	100 "
Osztrogonác Ferencz	100 "
Schützenberger Alajos	100 "
Maylender Anna	100 "
Braun Andor	50 "
Vojnics Lenke	50 "
Vilhelm Kálmán	50 "
Berényi Irma	50 "
Petrik Ferencz	50 "
Rumenyákovics Lukács	50 "
Szudárovits Anna	50 "
Nagy Lajos	50 "

Bory János	50 koronát
Mijatov Milán	50 "
Vojnits Z. Mária	50 "
Seultéthy Ilona	50 "

III. polgári iskolai tanulók közül:

Czurnits Milicza	40 koronát
Schützenberger Stefánia	40 "
Pulay Mariska	40 "
Pokornik Lajos	40 "
Hubert Rózi	20 "
Héger Erzsébet	20 "
Pricza Milenka	20 "
Osgyani Margit	20 "
Novákovics Olga	20 "
Buchwald Katalin	20 "
Demkó Erzi	20 "
Pollák Ella	20 "
Bodroghi Emma	20 "
Gabrics János	20 "
Jámbor Lukács	20 "
Selyem Etelka	20 "

IV.

30 elemi iskolai növendék	10—10 koronát
60 elemi iskolai növendék	5—5 koronát.

Különfélék.

A „táti“ jubilál.

30 évig tanár.

Azóta, hogy tudjuk, mit jelent e szó: bo-hém, sokszor kérdeztük egymástól társasá-gban: vannak-e hát nálunk bohémok? A fe-lelet rá, hogy vannak, mert hisz a logbohé-mebb bohém is nálunk van, a mi városunk-ban: a táti!

Hirlapiró, önkéntes-tűzoltó-tiszt, szinügyi bizottsági elnök, *legújabbán* színműrő és ma 30 éve tanár. Mindezt és ezeket felül fiatalos kedélyét annak köszönheti, hogy bohém.

Hol van a föld kerékén tanár, ki tanár-kodásának harminczadik esztendejében nem ideges, vagy nem beteges, öreg, házasított, társaságban nem kiállhatatlan, vagy legalább is nem unalmas; akire nem mondják, hogy szobatudós, könyvmoly; akinek fizikumát nem tette tönkre az a sok ezer diák?!

Érdemes volna olyannak, aki ráér: keresni a harmincz éves jubileumot ünneplő tanárok közül még egyet, aki olyan friss egészségben tanít, mint a táti, olyan kedélyesen kedves szinügyi bizottsági elnök, mint a táti, aki az önkéntes tűzoltó-tiszt uniformist, a blouzon a három bronz éremmel, akkora buzgalom-mal viseli, mint a táti, aki annyi szeretettel fog hozzá ötven-néhány esztendőskorában a kurucz „Vak Bottyán“ drámájának a meg-írásához, mint a táti, aki oly friss erővel és lankadatlan kitartással udvarol a primadonná-tól kezdve a sugónőig minden szintársulati „pályatársnak“, mint megint a táti és akivel: télen, nyáron, hóban, vízben, éjfél után két óraker többször lehet találkozni kedélyes tár-saságban, mint a táti!...

Szent uccse nem merek komoly cikket írni arról a nevezetes dologról, hogy a táti ma ünnepli tanárkodásának harmincz éves jubéliumát, mert azt hinné, hogy mai naptól kezdve neki nyugalomba kell vonulni és hogy ezután csak az arany éremmel való kitüntető elismerés vár rá, más semmi!

Olyan csöndben, olyan észrevétlen működik a mi kedves tátiunk 30 év óta hazánkban, 28 éve Szabadkán, hogy tán bankett se lesz a tiszteletére!

1871 október 13-án nevezte ki néhai dr.

Pauler Tivadar Szebenburger Károly tanárrá Makóra két esztendőre rá Szabadkára választották meg a főgymnasiumhoz — olyan rég volt ez és a táli még olyan fiatal, hogy csak az hiszi el, a ki a megsárgult kinevezési okiratot látta.

Isten éltesse a mi örökifju látinkat az emberi kor legvégső határáig: erőben, egészségben és ebben a mostani jó kedvében!

Adja Isten, hogy a Vak Bottyán igaz dicsőséget hozzon nemcsak a történelem tanárának, de a magyar színműrőnek is!

Q.

— **Közigazgatási bizottság ülése.** Szabadka város közigazgatási bizottsága f. hó 11-én Schmaus Endre főispán elnökele alatt ülést tartott, melyen a rendes havi jelentéseken kívül elintéztettek a következő ügyek: Csikéria vasúti állomás vezetőségének postahivatal létesítése iránti kérelme pártolólág a temesvári postaközigazgatásához áttétetik. Sevcic Mitrofan gör. kel. püspök a kelebiai szerb iskolát meglátogatta és ez alkalommal tapasztalta, hogy sok szemfájós beteg van a gyermekek között. A közigazgatási bizottság a panasz folytán utasította a tiszti főorvost, hogy a szemvizsgálatot ejtse meg. Rádics János és társai kérvénye Palieson marbarakodó állomás létesítése iránt, pártolólág felterjesztetik a keresk. miniszterhez. Vojnich Antal anyakönyvvezető azt kérte a közigazgatási bizottságtól, hogy a hivatal részére egy harmadik helyettest, egy állandó díjnokat és párhuzamos könyvek vezetésére való engedélyt eszközöljön ki a helygymisztertől. A közigazgatási bizottság kérelmét véleményadás végett kiadta Kostyál Ferencz kerületi felügyelőnek. Dr. Kertész Sándor tiszti főorvos jelentése szerint a múlt hóban született 318 gyermek, meghalt 188 egyén, a születések tehát 130-al tuhaladták a halálozásokat. Adamovich Pál s. tanfelügyelő részletes jelentést tett népoktatásunk fejlődéséről. A jelentés szerint a tankötelesek 95%-a jár iskolába. Örvendetes jelenség ez népoktatásunkra vonatkozólag és elismerés illeti Meznerics Ferencz felügyelő igazgatót, hogy annyira szívében hordja népoktatásunk fejlődését.

— **A város új beosztása.** Erősen dolgoznak a városházán a város területének új beosztásán. Az eddigi nyolcz kört hárommal kiegészítik és tizenegy kört vagy kerületet csinálnak. Az új beosztás folytán az épületekre is új számjelző láblákat tesznek és úgy osztják be mint Budapesten és Szegeden van t. i. az utca egyik oldalán páros, másikon páratlan számok lesznek. Ez mindenesetre üdvös

ujítás lesz miután ugyis rendellenül voltak az épületek számozva.

— **Házasság.** Groák Odön Szalmárról f. hó 15-ikén lép házasságra Buchwald Ilonka kisasszonnyal, Buchwald Lázár helybeli ügyvéd leányával.

— **A zentai választás.** Zentán Bartha Miklóst választották meg képviselőnek 1001 szavattal. Ellenfelének Kovács Pálnak 896 szavazata volt. A választás éjfél után 1 óraker végződött. Az új képviselő tiszteletére választói a választás után fáklyásmenetet rendeztek. Bácskában tehát négy ellenzéki képviselő van, nevezetesen Mukits Simon: Szabadka a. l. kerület, Lovász Márton: Ó-Kanizsa, Reich Aladár: Baja, és Bartha Miklós: Zenta.

— **Az ó-becsel pótválasztás f. hó 16-ikán** lesz Dr. Grünbaum Pál és Radovánovics György szabadelvűek között. A magyarság Grünbaum köré csoportosul, míg a szerbek Radovánovicsot szeretnek képviselőjükül. A küzdelem erős lesz.

— **A legutóbbi közgyűlésen** Grúz Ede Rajnundot választották meg a latin-német tanszékre a gymnasiumban. A megválasztott tanár értesítette a városi tanácsot, hogy az állást nem foglalja el. A pályázat kiírása iránt már intézkedtek.

— **Új állomás főnök Kulán.** A kulai vasúti állomáson személyváltozás történt. Vetter György ujvidéki vasúti tiszti főnöki minőségben oda helyeztetett, a volt állomásfőnök pedig Ujvidékre.

— **Nyugalomba vonult községi jegyző.** Hartmann János Uj-Sóóvé községi jegyzője 31 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Érdekeit a községi rendkívüli ülésen jegyzőkönyvileg örökítette meg.

— **Kifosztott utas.** Müller Lajos uj-sóóvéj vendéglőstől Szabadkára jövet ismeretlen tettes 600 koronát elloptól. A lopásról jelentést tett a rendőrségnek, hol megindították a nyomozást, de eddig eredménytelenül.

— **Meghívás.** A Szabadkai Sport Egylet f. évi október hó 19-én d. u. 5 óraker tartja rendkívüli közgyűlését, melyre a t. tagok tisztelettel meghívotnak. Tárgy: Művezető ajánlata a korecsolya bodé megvétele iránt.

— **Letört lómbó.** Fájdalmas csapás érte Milassin Andor városi tiszviselőt és nejét. Négy éves leánykájuk, Bözsike tegnap délelőt elhunyt. Temetése ma d. u. 4 óraker lesz. A kis leánya elhunyla nagy részvétet keltett.

— **Új mérnök.** Wolf Vilmos a budapesti műegyetemen gépészmérnöki oklevelet nyert és irodáját Szabadkán nyitja meg.

— **Eltűnt aranyóra.** A szegedi rendőrségnek Bartus Róza szabadkai lakos panaszt tett, hogy aranyórája egyik lóvasúti kocsin elveszett.

Előadása szerint a kocsin egyedül ő volt csak s akkor vette észre, hogy az órája eltűnt, mikor a Szeged-rókus állomásra ért. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Stuart Mária.** annak a nagy tragédiának, mely 300 esztendővel ezelőt a brit félszigeten játszódott le és azóta ezerszer ismétlődött, költői művekben és színpadokon, döntő okmánya most megjelent. Féliynyi pergamen lap ez, kelt Greenvichben, 1687. február 1-én. Kacsaringós, középkori betűkkel ez a szó van alatta: Elisabeth. Ezt a szót az a kéz írta, a melyről egy festő hazánkfiata, Lietzenmayer Sándor annyi skizzet csinált, míg ki tudja fejezni benne azt a mit itt a kérenek is beszélni kell, a gyűlöletet, az ónvádat, politikai kényszert, a fanatizmust az alsórendű asszonyiságot, mindazt, a minek akkor ebben a kézben reszkesznie kellett és ebből a kézről kinőt a kép. Erzsébet királynő, a mint aláírja Stuart Mária halálos ítéletét. És legördült a liljom karcuságu szép asszony feje, a ki szép volt erőszakos, bűnös, de bűnében is mindig nőies, aki olyan egészen, nagyon asszony volt. A ki izlelgette a szerellem helyét, a kinek szívet megejtették a tavaszok ujra, meg ujra és a ki mégis mindig leányos maradt, mint a virág még akkor is fehér, akkor is virág, a mikor a szél az ut porában hempergetti. Ezt a nagy következtetésű halálos ítéletet hű hasonmásban adja Magyarországon először a Nagy Képes Világtörténet 137. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője dr. Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 16 korona; füzetekint is kapható 60 fillérjével. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Int. Rt. Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

— **A bács-topolyai orvos állás dr. Hadzsy Jánosnak képviselővé történt megválasztása** folytán legközelebb megüresedik. Erre az állásra mint megbízható forrásból értesülünk — a legkomolyabb jelölt dr. Rényi József kunbajai orvos.

— **Öngyilkos úri leány.** Skultély Vilma, a jankováci községi jegyzőnek fiatal, művelteik leánya Kerekgyházán, ahol rokonait látogatta, agyonlötötte magát. Az öngyilkosság oka ismeretlen, mert levelet nem hagyott hátra, sejtik, hogy azért lett öngyilkos, mert bátyja aki katona volt a nagy gyakorlat alatt öngyilkos lett.

— **Keresnek egy szerelmes párt.** Pavlovics János aláírással levél érkezett ma a városi tanácshoz és a szabadkai bejelentő hivatalhoz czimezve (az utóbbit persze nem kézbesíthet-

Van szerencsénk a n. é. hölgy közönség b. tudomására hozni, hogy raktárunkra

az őszi Saison divatárui
u. m. legújabb divatu szövet kelmék (különféle posztó és camgarn minőségek, chewiotte, homes pone, casan s flanel fajok) továbbá ruha-, blouse- s jupon selymek, blouse bársonyok, szövött s flanel parketok stb. nagy választékban megérkeztek s azokat iegolcsóbb árak mellett árusítjuk.

Tisztelettel Schulhoff Jgnácza fia és társa.

ték.) Elmondja ebben a levél írója, hogy egy 24 éves barna kávéházi pinczérnő és egy fiatal ember a napokban megszöktek Temesvárról, valószínűleg itt tartózkodnak, kéri letartóztatni őket. Hogy kicsoda kötelek fűzi a levél íróját a fiatal emberhez vagy leányhoz, vagy hogy miért keresi őket azt nem említi. Kívánságának eleget téve a tanács áttette a levelet a rendőrséghez.

— **Takarék és hitelintézet Szabadkán.** A helybeli kis és közepkereskedők, kik régóta küzdenek, hogy számbeli nagyságuk és tekintélyükhez méltóan kiszabadítsák magukat a nagyobb kereskedők érdekcsoportjából és kik ezen tiszteletreméltó és nemes gondolkodásra valló actiójukat megkezdték azzal, hogy nemrégben megalakították a „Fűszer és kiskereskedők egyesületét“, egy újabb nagyszabású terv keresztülvitelén fáradoznak. Megakarják alakítani a „Szabadkai takarék és hitelintézetet“ szövetkezeti alapon, melynek az a feladata, hogy a kis és közepkereskedőket ezen a téren is kiszabadítsa a nagyobb kereskedők érdekcsoportjából, módot és alkalmat nyújtson a kisebb osztályú kereskedőknek a tömörülésre és ezek érdekeinek, céljainak és léteiknek független és szabad istápolására.

A terv immár a megvalósulás stádiumába lépett és a létesítendő intézet holnap, vasárnap d. u. 4 órakor tartja alakuló közgyűlését a városháza gazdasági ügyosztályában.

Mint halljuk a nagykereskedők, kik érdekeiknek megcsorbitását látják a létesítendő intézményben, de a kiknek másrészt tetszett az idea, egyesülni szándékoztak a kis és közepkereskedőkkel, miután azonban — különösen a személyi téren — a nagykereskedők a kis és középosztályakkal szemben itt is személyüket fölénybe helyezni óhajtották, ez a terv elesett és a kis és közepkereskedők önállóan fogják az intézetet létrehozni.

Az úgy íránt óriási érdeklődés mutatkozik, amit az is bizonyít, hogy az egy héttel ezelőtt megtartott előértekezleten több, mint száz kereskedő vett részt.

Óriással regisztráljuk a magunk részéről a hírt, mert régóta látjuk szükségét annak, hogy a kis és közep kereskedő osztály végre nálunk is érvényre juttassa a maga értékes és szükséges befolyását.

— **Szeged nem kap tüzérseget.** A „Szegedi Napló“ annak idején erősen megszólalt bennünket, hogy mi tüzérsegről merünk beszélni holott nekik Ő Felsője a király óhajára már régebben meg volt ígérve, hogy tüzérseget kapnak. Most kénytelen-kelletlen be kellett vallania mai számában, hogy S z e g e d még sem kap tüzérseget mert Pozsonyban már építik is a tüzéraktanyát. A tüzérseget tehát — a mit Szeged várt — Pozsony kapta meg; Szabadka még mindig remélhet, hogy kap, mert tudvalevőleg nem azt a tüzérseget akarták Szegednek adni, a melyet Szabadkának szántak.

— **Havi kimutatás 1901. évi szeptember hó-ról.** A mentő osztály a fölyött hóban igénybe vételt a következő eseteknél u. m. Sebzés sérülés 33, belsőbajok 16, betegeknek a kórházba szállítása 5, elmebeteg szállítás 1, öngyilkosság, öngyilkossági kísérlet 1, Tűzhöz kivonulás 2, Hullaszállítás 5, Egyéb esetek —, összesen 63 esetben. A folyó évben 563 esetben, 1896. év szeptember hó 12-től pedig, a mai napig összesen 2576 esetben működött. A fertőtlenítőkhöz ellenőrzés végett e hó folyamán bejelentetett: Roncsolótorok-

lob 4 esetben, ezek közül fertőtlenítés eszközöztetett 4 esetben vörheny 3, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 2 esetben, Kanyaró 3, esetben ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 3, Hökhurut —, Hőlyagos himlő —, Hagymáz —, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett —, esetben, Vérhas —, Gyermekekgyáz —, ültömírgyöb —, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett — esetben, tüdőgümőkör —, Orbáncz —, összesen 10, ezek közül fertőtlenítés eszközöltetett 9 esetben. A fertőtlenítőkhöz az év folyamán bejelentetett 80 fertőző betegségben szenvedő egyén.

— **Az influenza járványos betegség,** mely nagymérvben ragályos. Eőjelei: hideglelés, hányás, fejfájás, heves láz és rendszeren a légző szerveket lámadja meg. Hogy a fejfájás és náthától szabaduljunk, a legtöbb esetben idejében alkalmazott pár gramm Salphen, néhány óra alatt bevéve elégséges. Idősebb és gyengébb egyéneknek azonban ezen betegségnek káros hatása is van az erő állapotára, amiért ilyen egyéneknek influenza különösen óvatosságnak kell lenniük. Nem ajánlható eléggé ily esetben a Somatose használata, mely már kis adagban véve is fokozza az étvágyat fehérszín-tartalmánál fogva töményalakban szolgáltatja a testnek a legfontosabb tápanyagokat, midlaltl gyengeség és további erővesztéstől óv meg.

— **A helybeli közkönyvtár-egylet látogatottsága.** 1901. év szeptember havában: Házasználatra kivettek: Szépirodalmi 104 mű Tudományos 26 mű összesen: 120 mű. Helybeli használatra kivettek: Szépirodalmi 2 mű Tudományos 7 mű összesen: 9 mű. Az egyesület vagyona szaporodott: Könyvtár, Szépirodalmi 11 mű 10 k. 377 kötet Tudományos 1 mű 1 k. összesen: 12 mű 11 k. 377 kötet. Muzeuma: állat gyűjtemény 22 drb. növény 1 drb. ásvány 3 drb. régi pénz 13 drb. régiségtár 4 drb. néprajzi — drb. összesen: 43 drb.

— **Hol vegyünk cserépkályhát?** Ott, ahol a legjobbat, lezszebbet és mégis a legolcsóbbat lehet kapni! Nincs az a külföldi cég a amelynél szebb és jobb cserépkályhát lehet kapni, mint Szabadkán **Dániel József** kályhagyárában. Hazai iparosainkat kötelelességünk pártolni, különösen akkor, ha versenyképesek és hogy **Dániel József** cserépkályhái minden kritikán felül állanak, arról mindenki meggyőződhetik.

— **Margit-krém.** Kevés hölgy van az országban, ki a Földes Kelemen híres aradi gyógyszerész ezen kiváló arczkenőcsét ne ismerne. Ugyanis az összes szépítő szerek között a Földes-féle Margit-krém örvend a legnagyobb kelendőségnek, mert teljesen ártalmatlan, sem higányt, sem ólmot nem tartalmaz, a bőr mindennemű tisztálanságát, szepelőt, pattanást stb. néhány nap alatt eltávolítja és az arczot széppé, üdévé varázsolja. Nagy tégely 2, kicsi 1 korona. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerháznál. Utánzatoktól óvakodjunk.

Telephon 122. Telephon 122.

Jüzi FA vágott

vagonoként valamint ölszámra és 100 klg.-ként vágottja finom szalon

Porosz-szén

vagonoként előre megrendelve legolcsóbban

 Braun Herman fiánál, a huszár-lovalda mellett.

Öngyilkosság a vasuti kocsiban.

— Saját tudósi önkéntől. —

Szomorú hírt vitt a táviró tegnap reggel Kecskemétre egy ottani tisztességes polgári család házához. Öngyilkos lett a családnak egyik tagja Horváth József, aki a 38-as ezredben szolgált. Az ezredet áthelyezték Bosznia-ba és tegnapelőtt indultak el a hosszú utra a Molinári bakák, közöttük Horváth József is. Szegeden átszálltak a szabadkai vonatra.

Szegény Jóska gyerek szomorúan távozott szülővárosából. Sehogy sem tetszett neki a katonaiélet. Ez volt az oka annak, hogy mi-alatt a három évet töltötte, már két ízben megszökött az ezredtől, elfoglalt, megbüntették és büntetésből még egy évet kellett volna neki szolgálni a bosnyákok között.

Ez a büntetés nagyon elkeserítette, többször mondogatta a bajtársoknak „meglátjátok nem fogom én kitölteni a negyedik évet.“

És nem is töltötte ki, még csak meg sem kezdte.

A legénység aludt a III. osztályú kocsiban, csak Horváth József volt ébren. Azon gondolkodott, hogy ugyan véghez vigye-e sósét tervét, nem okoz e avval nagy bánatot szü-leinek.

Az elkeseredés legyőzte a szülői szeretetet; hozzálátott a tett végrehajtásához.

Reggel 4 óra tájban Szabadka és Palics között mindenki aludt a kocsiban. Horváth József csendesen kiment a kocsi folyosójára magával vitte puskáját, melyet már utközben éles tölténnyel látott el.

Felakasztotta az ablakfelhúzó vasra a csővel lefelé, odahajolt a cső végéhez, megrántotta a ravaszt és a hatalmas dörrénes felkeltette az alvó bajtársakat.

Horváth József átlépett mellet feküdt a kocsi padozatán, melléből patakzott a vér.

A maulicher golyó kioltotta a szerencsétlen ifju életét.

Az öngyilkos katonát a szabadkai állomáson letették és bevitték a katonai kórházba, az ezred pedig tovább ment Zombor felé.

A szabadkai 86. gy. e. egy százada ma kísérte ki az öngyilkos bajtársát a temetőbe.

Gróf Lubinsky János

 Zenetanár

zongora és énekleckét ad. — Értekezhetni vele d. e. 11 — 12-ig lakásán I. kör Bem-u. 138.

Görény Gábor levele.

Ügön tisztót Ulyság tsináló úr!

Hát hogy im innen onnan mündön község mögvaszaltotta a maga követtyit, hát ki lehet már látni előre, hogy mi lösz a hazából.

Első dolog ami mán is békövetközött az, hogy mögszúntek a finom uri Tisza czibarok létöznyni oszt hejibe a Barabás czibar kapott lábura, illetőleg ezöket kapkögyák az embörök a szájuk közö. Fene sok pizbe kerül, hát én ötsöbat ezivök olyan ugy nevezött hosszú czibart — de oszt münek után sajnálom a Tisza Kálmánt, hogy leterült a szerepölésrül, — hát az ü kedvéért e köörszöttem a hosszú czibart Tisza czibarnak. (Zárjelvényben mög meröm jegyözni, hogy tsak komisz czibar az azér ö. m. a f.)

A mi képviselő követünk nagyságos Honvéd Balázs ur ö elemenczihája nagyörüen

kezdi még a viselésünket. A pihacz közepére Kossuth bálvány képet emeltet tiszta márvány kőből osztán más tanált is egy bálvány kép faragót akinek készen van az öreg Kossuth apánk. Telcsnek hilyák a küfargót. Mőgővas-tam azonban, hogy kentők akarják ezt a szobor képet mőgvásáronyi, hát főmőntem tennap a nagyságos követőnköz, oszt figyelmeztőttem a közelgő vesződelőmre, Mőgkőszőntte a figyelmezőm, de mőgnnyugtatott. Aszondi, hogy mőjénk lősz a szobor, mer Szabadkának tsak akkor lősz Kossuth szobra mikor új színháza. Ezzel én is mőgnnyugtatam, a régi színházhoz nagyon ragaszkodnak a szabadkai pőgárok oszt a Skőza Zoltán tekintős tűzoltó főparantsnok ur is ugy vigyáza a színházat mint más embő a szőme világát. De tovább mőnve az új követőkön, mőgmőrgesőttem, hogy én nem lyelőltettem magam a választásnál. Az én kőssőgőm ép ugy bėv választott vőna követnek, mint a zăkosfalviak a Makkai Zsigmond paraszt urat. Én is kituttam vőna mutatni, hogy ki tsinálja a zadő könyveket ő. m. a. f. No hát nagy mőrog is az, hogy most tsak egy paraszt fog őlni a képviselő házba, annyi finom ur közőtt. — Legalább tsinálja majd ki, hogy lőgyőn mán a paraszt is ur, ne tsak mindég az ur lőgyőn paraszt.

A szomszéd sárpiszki lyárásban azt hallom, hogy valami Peti tsizióval fognak őlni az új követ manduladátumai ellen. Aszongyák, hogy tsalás esőt a tsizta választásba, mer például Olaj Szita János nem szavalhatott se a jobb pártra, se a bal pártra, Olaj Szita János mőghőt tavaly a tséplés után 2-ét nappal. Ilyen esőt vagy 20-uz. A Boglár Dani főkörtyes is gyanuba gyűtt, mer kifizette minden adősságát és a pizt aligha a zellen párt atta neki. Szóval boldog embőrok a sárpiszkosjak, mer náluk kilátás van arra, hogy mőgőn lősz választat ami pedig lyő dolog, kivált ha mőgvőszik az embő szamarát is, mint lőszöm azt az enyémét 200-áz pőngő forintér.

Botsánat, hogy nem fojtatom a levelemet, de éppen most gyűn bė hozzám egy disputáció a sárpiszki lyárásból, hogy aszongyák lőgyek a követtyűk, — újra választanak. Hát mőg állj Makkai Zsiga — lefőzlek, mer elibéd űlők egy sorral.

Ha mőgválasztanak kuttya dróton értesitőm ikentőket.

Mőgyők tsiztat huzoi, melyhöz hasonllyő lyőkat kívánok.

Gőrény Gábris
alkotmányos férfi mőg
képviselő lyelőlt ur.

Levélfarkul mőgjegyzőm, hogy a győzelőm biztos, mer sárpiszkán a fél falu atyafiságom, a másik fele pedig sőgorság. Ugy jutott eszükbe a zén szőmélyem, hogy világlátott embő vagyok, a győri diszno kereskedő képviselő pedig olvasni se tud, a zăkosfalvi parasztembő éppen tsak olvasni tud, a bajai képviselő pedig tsak egy fiatal zsidő fiu — hát őngőm is választatnak, aki irni, olvasni is tudok, fiatal, zsidő se vagyok, mőg szó beszédeket is ojanokat tudok tartani, mint sőnki más, hát mér ne lőhetnék én a követtyűk? Hát lőszők ő. m. a. f. igr fordut most a világ. A lyelőlést heleslőleg elfogattam. — Mőgyők a Mővsihoz intézkődni a tsizta bor mián.

Tiszlőttel
a főnti szőmėjiség.

SZÍNHÁZ.

Szinészeink Baján.

Kedden Dobsa Lajosnak „IV. László király“ cz. tragodiája kerűtt szinre a czimzerepben Szabó Fereaczczel, a ki a szerelméert koronáját is feláldozó királyt mesteri vonásokkal állította elénk. Hasonlő sikerei voltak Tárjának (Edua kun herczegnő) és különösen az utolső felvonásban László királyal játszott jelenetében szenvedélylyel kitőró drámái erőt tudott kifejtteni és minden ízében mővészi tulajdonokkal felruházott intelligens, distingvált színészőnt áruelt el. Kivőte-Baróthy (Myze) ért el nagyobb hatást minden részletében pontosan kidolgozott alakításáert, továbbá Kresz Irma (Ayda) is figyelemreméltő játékban mutatta be a Liszlőba szerelmes, kikeresztelkedett arab leányt és legkivált a tűzprőba jelenetében kapott zajos tapsokat. A mai estnek egyébként különős érdekességet kölcsőnzőt Pesti Iház Lajosnak, a társulat fāradhatatlan igazgatőjának fellépte a vak leányával kéregelős koldus szānalomraméltő szerepében. Ezuttal előszőr volt alkalmunk az igazgatő mővészi tulajdonaival megismerkedni és csak annyi megjegyzésünk van, hogy ő ép oly kiváló színész, mint a milyen derék őgybuzgő színigazgatő. A többi szereplők közűl Tóth Antal (Turbul) és Tőrök Jolant (Agora) kell kiemeltnünk, az előbbi hatalmas kun főnkőt, az utőbbi pedig egy bájos megjelenésű udvárhőlyget játszott meg űgyesen. — Az előadást szépsāzamu közőnség nézte végig és igaz győnyőrral lelkesedett az eredeti tragodia költői szépségein.

Szerdán a „Boccacciót“ ismételték meg az első előadás szereposztásában.

dr. sz. v.

Törvénykezés.

Revolver a közgyűlésen.

Bizonyára emlékeznek még olvasóink arra a nevezetes közgyűlésre, amikor a polgármesterek arczképének megfestéséről volt szó és Mamuzsich Agoston biz. tag megjegyzéseivel kihozta a bėketűrésből Mamuzsich polgármestert és a nagy felindulásban botot ragadott, hogy avval rāgalmozóját megűsse.

Mamuzsich Agoston erre revolvert rāntott, de a tetlegességet meggātolták a közbelépő bizottsági tagok. A felek ezert a járásbiróság elé kerültek, amely kölcsönös nyilvános becsületértés és veszedelmes fenyegetés czimem elítélte őket 300—300 korona pénzbüntetésre, a polgármestert ezenkívűl közcsend elleni kihágásert 100 koronára. Ezt az itéletet a kir. törvényszék megerősítette. A polgármester az itélet és minősítés ellen semmiségi panaszszal élt, melynek a közcsend elleni kihágásra vonatkozó részét a törvényszék visszautasította, kimondván, hogy kihágás ellen nem lehet semmiségi panaszt bejelenteni. A végzés ellen felfolyamodást adott be a kuriához, a melynek I. büntető-tanácsa Szezyffert Ede elnöklete alatt nemcsak hogy helyt adott, hanem azzal érdemben is foglalkozva, az itéletnek a közrend elleni kihágásra vonatkozó részét megsemmisítette és ennek vādja és következményei alól a polgármestert felmentette. A többi semmiségi panaszt visszautasította.

A szerkesztő távollétében a szerkesztésert felelős:

BRAUN HENRIK.

Nyilttőr.)*

Férfiak ingyen kapnak

egy új találmányu győgyszert, mely az elvesztett erőt vissza adja. Mindenki, aki érte ir, kap ingyen egy próbacsomagot egy 100 oldalas könyvvel együtt, jól elcsomagolva. Ez a bāmulatos csodagyőgyszer, amely már ezeket megmentett, akik ifjúkori kicsapongások által nemi bajok, syphilis és elgyengűtt férfierőben szenvednek. Ezen oknál fogva alhatározta az intézet mindenkinek egy csomag győgyszert egy magyarzó könyvvel együtt ingyen elkűldeni. Ezen házi szerrel lehet a bajt otthon győgysitani és mindazok, akik ifjúkori kicsapongásuk folytán nemi bajokban, szellemi gyengeségben vagy kronikus bajban szenvednek, otthon győgysitják magukat. Ezen győgyszer közvetlen azon szervekre hat, amelyeknek a megerősődésre szükségük van és csodás eredménnyel győgysitja meg a már évek óta tartó betegségeket is. Öregék és ifjak irhatnak a State Medical Institute-nak az alant jegyzett címre, ahonnan nekik a csomagot azonnal elkűldik. Az intézet első sorban azokat akarja megmenteni, akik győgysitás czéljából otthonukat el nem hagyhatják. A próbakűldemény mutatja, mily könnyen lehet ezen borzasztó betegsēgből otthon meggyőgysitni. Az intézet nem tesz kivételt. Mindenki irhat magyar nyelven bárhonnán, mire titoktartás mellett postafordultával a győgyszer a magyarzó könyvvel együtt ingyen küldetik. Irjon még ma. A kűldemény oly szépen csomagollatik, hogy annak tartalmát senkisé megsejt. A levél következőképen czimzendő: *State Medical Institute, 6917. Elektron Budding Fort Wayne Ind., Amerika. és minden levél bėrmentve küldendő.

6340. sz. tkvi. 901.

Árverési hirdetményi kivonat.

A bács-almási kir. jbiróság mint tkvi hatóság részéről közhirrē tētetik miszerint Dr. Vécsei Samu űgyvéd által képviselt Mészáros Gábor végrehajthatónak Halász Péter és neje Pinter Mária mēlykuti lakosoknak végrehajtsai űgyében Lajthay Benjāmın utőjānlata folytán az árverés 2270 korona 48 fillér tőke követelés ennek és pedig 1890 kor. 48 fillér után 1899. október 21-től 400 kor. után pedig 1890. évi április hó 21-ik napjától járó 5% kamatai 231 kor. 36 fillér eddig megállapított és a még felmerűlendő költségeknek további kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cz. 144. és 146. §§-ai értelmében a szabadkai kir. törvényszék területén levő Mēlykut község 1723 sz. hetétiben A f alatt felvett 816 hrsz. 348 ő. i. sz. ház és beltelekre 2150 korona kikiáltási árban ezennel elreudeltetik, — és annak a Mēlykut községházánál leendő megtartásárá 1901. évi november hó 9-ik napjának d. e. 10 órája kiűzelik a mely alkalommal a jelzett ingatlanok a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Arverezők tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy ovadékképes papirban a kikűldöttnek átadni.

Vevő köteles a vételárat három egyenlő részletben és pedig az első részlet az árverés jogerőre emelkedésétől számított 30 nap a másodikat 60 nap a harmadikat 90 nap alatt az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 5% kamatokkal együtt a szabadkai m. kir. adóhivatalba befizetni.

A bánatpénz az utolső részletbe fog beszámíttatni.

A kir. jbiróság mint tkvi hatóság.

Bács-Almás 1901. évi szeptember 27.

Fűnták.

* E rovat alattiakert nem vállal felelőséget a Szerk.

A legjobb és legerészségesebb
üditő-ital,
mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cognackal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
regényülket ad: a

MATTONI-FELD
GISSHÜBLER
legnagyobb győzelme
SÁVANYU-KÖR

oltja a szomjat, hűsít és felfrisít egyaránt. A legjobb
szar a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Angol stílusban készült
HÁLO SZOBA
és renesans stílusban
Ebédlőszoba
butor eladó
SEFCSITS LAJOS asztalosnál,
VI. k. Halasi-ut 203. sz.

A közönség érdekében!
Alulírott van szerencsém a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy a **valódi Auer-égők**, melyek legalább 1/2 évig egészen jól égnek, ezentúl **1 koronára** leszállított aron kaphatók. Bátorokodom egyszersmind n. é. közönséget figyelmeztetni, mert ezek bárha olcsóbbak a valódiaknál, de fényükre és tartósságukra nézve meg sem közelíthetik a valódiakat és számos esetben belátva az olcsó ár által elcsábított vevők, hogy semmit nem érnek, elvetették és újra a valódiakat használgják.
Azért tessék **csak a valódi Auer-féle patent égőket venni**, melyeket 1 kor.-ért és a hozzá tartozó felszereléseket is a legolcsóbb árakban házhoz szállítok.
Ez alkalommal a téli időnyre ajánlom **valódi Auer spiritusz lámpáimat**, melyek bármilyen petroleum-lámpák-ból átalakíthatók, s óránként csak 4 fillér áru spirituszt fogyasztanak, gyönyörű fehér fényvel, szag és korom nélkül égnek, azonkívül nem oly veszélyesek, mint a petroleum-lámpák. Különösen ott, ahol gáz nincs bevezetve, igen czélszerű, mert azt teljesen pótolja. A spiritusz patent Auer égők kizárólag csakis nálam kaphatók.
Mayerhof F.
A magyar gázizzófény részv. társ. szabadkai képviselője

! Kedvező alkalom !
Van szerencsénk a nagyérdemű közönség tudomására hozni, hogy **több főszozlott cégtől igen előnyös árban mindenemű arany és ezüst árukat összevásároltunk**,
ugymint sétatobok, szivar és dohányszelenczék, **külféle evőeszközök, gyümölcsös-talok, cukor szelenczék és különféle készletek továbbá aranyórák, karpereczek, fűggők, melltűk, nyakkendő-tűk és arany-gyűrűk.**
Rendkívül nagy raklár **valódi china-ezüst** árukból. **Faliórák** nagy választékban melyekért 3 évi jótállást vállalunk.
Arany, ezüst és órajavitást saját műhelyünkben igen szolid árban végzük.
Számos látogatást kér
Dávid R. és Társa,
órák és ékszerész
„Bárany Szállóda” mellett

Eladó!
az „Otthon” folyóirat ***
és egész évi folyama 2 fr.-ért.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a helybeli nagyobb gazdák tehenészetéből első minőségű naponta friss **tea vaj** 1/16-1/8-1/4 kg és nagyobb darabokban 2.80 fillér kilogrját nagyobb vételnél megfelelő árengedménnyel elárusítok.
Sztoykovits Döme.

Ó-Kantzsán 1 hold 600 □-öl területű szántóföld mely a II-ik vetőben fekszik Raffai János és Hegedűs Mátýásné szül. Nagy Anna-féle szántó földek szomszédságában szabadkai kézből eladó. Bővebb értesítés Krausz és Fischer szabadkai nyomdász czég ad. Az ingatlan azonnal birtokba vehető.

Elvünk: kevés üzleti költség, olcsó árak, nagy forgalom.

Kovács Zestvérek asztalos és kárpitos butorraktára
Szabadkán, VIII. kör Prokes-palota (vasuttal szemben.)
ajánlja a legjobb minőségű butorait olcsó árak mellett. — **A tiszt. Clerus, hivatalnok, gazdák, jegyző és tanító urak részére előnyös fizetési feltételek** mellett árfelemelés nélkül.

Kivonat az árjegyzékből.

teljes hálószoba berendezés:

2 fényezett szekrény 1 ajtós faragvánnyal	32	2 fényezett szekrény 2 ajtós faragvánnyal	40	2 matt (6-ném.) szekr. 2 ajt. far. v. dobpárk	45
2 " " " " " " " " " " " "	28	2 " " " " " " " " " " " "	34	2 " " " " " " " " " " " "	34
2 " " " " " " " " " " " "	12	1 " " " " " " " " " " " "	16	2 " " " " " " " " " " " "	82
1 " " " " " " " " " " " "	13	2 " " " " " " " " " " " "	13	1 " " " " " " " " " " " "	26
1 " " " " " " " " " " " "	8	1 " " " " " " " " " " " "	8	1 " " " " " " " " " " " "	12-50
1 diván 8 drb.-ból álló hálószoba dunsan far. betétekkel fek. m.	150	1 diván szövettel és díszítve	15-	1 " " " " " " " " " " " "	20-
far. betétekkel vörös m. Ia 170 és feljebb	52	1 " " " " " " " " " " " "	50-	1 " " " " " " " " " " " "	12-50
1 faragott Credenz fekete márvány	72	1 kihúzó asztal 2 betéttel	15-	1 " " " " " " " " " " " "	15-
1 " " " " " " " " " " " "	78	1 " " " " " " " " " " " "	15-		
1 Credenz faragott fűlkekkel	78				
7 drb.-ból álló szalon garnitúraék selyem szövettel 75 fr.-tól feljebb	12-50				
1 diván amerikai bőrrrel	12-50				

Raktáron tartunk: hajlított fa- és vasburokat, sodrony és kárpitozott ágýbetéteket, matratzot, tükröt, képet, Consolokat s minden és szakba vágó árukat a legjutányosabb árakért.

Házai gyártmány, három évi jótállás a minőségért!

Óh jaj! Köhögés, rekedtség és elnyájkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Eljen!

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kifünő ízűek
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbához 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:
**„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR**
Budapest, VI., Váci-körút 17.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható SZABADKÁN: Decsy Dező, Gálffy György, Hofbauer Vilmos, Milasin Illés, Silberleitner F., Wachsmann Jenő gyógyszertárakban. **CSANTAVÉREN:** Tiborfy Kálmán gyógyszertárában. **CSUROGHON:** Ember István, gyógyszertárában. **Ó-KANIZSAN:** Ivánkócs Ernő, Tripolczy J. gyógyszertárakban.

Apró hirdetések.

Az apró hirdetések előre fizetendők. Minden apró hirdetés beiktatás legfőbb 60 fillérbe kerül és 15 szó lehet, minden további szó 4 filléret vastagabb betűből 8 fillérbe kerül. Ertesítéseket a kiadó hivatal ad; ler albeli kérdésekhez válasza való bélyeg mellékelendő.

VII. kör 85. szám lakház nagy kerttel a zsidótemplom átellenében kiadó és eladó. Bővebbet Zsulovich Antal sütő.

Öreg és fiatal embereknek ajánlatk Dr. Müller orvos-nődoknak, díjazott és újabb sokszorosított kiadásban megjelent folyóirata a megmrongált ideg és nemí szerveknek. valamint annak a radikális gyógykezelésére vonatkozó oktatása is. Bementes küldemények borsért alatt 1 kor. 20 fillér le-vellyel egyenként. Curt Röber, Braunschweig.

Egy jókarban levő zongora eladó. Bővebbet a kiadóhivatal.

Jó karban levő függő lámpát veszek. Bővebbet a kiadóhivatal.

Guber forrás vas-arsen-viz

leghatásosabb

vérszegénység, női betegségek, ideg és bőr betegségek stb. ellen.

Kapható minden ásvány-viz kereskedésben gyógyszertárak és drogeriákban.

Két burrozott utcai szoba kiadó. Czim a kiadóba.

Clayton & Shuttleworth Budapest Váci-körút 63. sz.

mezőgazdasági gépgyárosok által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gözcséplőgép-készletek továbbá járgány-cséplőgépek, löhőre-cséplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszálok és aratógépek, szénagyújtók, boronák.

„Columbia-Drill“ legjobb sorvetőgépek szeszkavágók, répvágók, kukoricza-morzsolók, darálók, gró-malmok, szegletes acél-kék.

Lincolni törzsgyárunk a világ legnagyobb locomobil- és cséplőgép-gyára.

Bélyeg és váltó megrendeléshez úrlapok 100-a 1 kor.-ért, Végrehajtói nyomtatványok a legolcsóbb árban kaphatók Krausz és Fischer könyvnyomdájában Szabadkán.

TÓZÁLLÓ Chamotte cserép - kályhák

modern színekben és formákban szállit

Dániel A. József cserép-kályha készítő Szabadka.

Állandó minta-raktára: Batthyány-utca, Csajkás ház.

Javítások pontos kivitelben, jótállás mellett. Szóld munka, olcsó árak.

Gyár telep: II-ik kör, 378 sz.

Én Fischer Henrik kárpitos, díszítő, olcsó szabadkai kiválítási vállalkozó s közönség Kazinczy (Gombkötő) utca 92. sz. özv. Bilitzkyne házában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyleteket, hogy Pudler Dániel tánczmesterral s Pudler B.-vel soha semmiféle üzleti összekötetésben nem voltam és jelenleg sem vagyok és nevemet az üzlet vállalatnál nem használhatja

Egyben értesitem a nagyérdemű közönséget és az egyletek tek, elnökséget, hogy elvállalok ezentul is kiválítást, bármilyen alkalomakor díszítést és bálakra, lakadalmakra, házmulatsagokra: estélyekre kiküldésűnk zászlókat, cimereket, lamponokat, fagyákat és minden a díszítéshez szükséges tárgyakat.

Átköltözésnél butorcsmogolást valamint kárpitos munkát javításra is elfogadok a legolcsóbb árban ugy helyben mint vidéken.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását.

Hazai ipar. EMKE padlómáz. Magyar gyártmány.

Nem kell osztrák, nem kell német, nem kell külföldi gyártmány, hanem vegyünk Berkes-féle EMKE padló fénymáz, s így elérjük, hogy kitűnő legjobb magyar gyártmányt kaphatunk s e mellett kiváló közművelőnk czélt szolgálunk, mert 5% az EMKE javára a szobapadlók fényezésére kiválóan alkalmas, mert:

A Berkes-féle „Emke“ szobapadló fénymáz

rögtön szárad s így a fényezett szoba egy óra múlva már használatba vehető, szagtalan, tehát nem kell a kellemetlen Terpentin szagot napokig a szobákban tűrni. mosható s szárazra törülve fénye még fokozottabb, víztől nem less foitos mint a többi lack. fényét a többi hasonló gyártmányok között legtovább tartja, tehát legtartósabb. íveg keénységűvé válik s így legkevésbé kopik. szeszszel higítható. kitűnően alkalmas konyhabutorok és más erős használatnak kitett tárgyak mázolására. a ragadós padlókat szárazzá teszi.

Gyártás és eladási hely: **BERKES BERTALAN Nagy-Várad.** Egyedüli eladási hely: **Schwimmer Róza** kereskedése, ezelőtt: Vasváry és Hoffmann.

JÓ ES OLCÓ ÓRAK!

3-évi jótállással privat vevőknek
KONRÁD JÁNOS
 óragyára, arany, ezüst és ékszer
 áruk szállító-háza.
BRÜX (Csehország)
 Jó nickel-rem-óra . . . frt 3.75
 Valódi ezüst rem-óra . . . frt 5.80
 Valódi ezüst lánc . . . frt 1.20
 Nickel ébresztő óra . . . frt 1.95
 Cégem a cs. és k. birodalmi
 címerrel van kitüntetve, számtalan
 arany ezüst kiállítási érem valamint
 eszernyi elismerő levél van birtokomba,
 képes árjegyzék ingyen és bérment.

Hirdetmény.

A zentai határban az ujonnan épült
 szállási templom mellett **50 hold igen**
jó minőségű föld szabadkézből jutányos
 áron eladó. Bővebb fölvilágosítást ad,
Laskai István betegsegélyző gondnoka
 Szabadkán, I. kör 47. sz.

JEGYZÉKE AZ
50,000 nyereménynek.
 Legnagyobb nyeremény a legeszerencésebb esetben:
1,000,000 korona
 A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. i	400000
1 . . .	200000
2 . . .	100000
1 . . .	90000
1 . . .	80000
1 . . .	70000
2 . . .	60000
1 . . .	40000
3 . . .	30000
1 . . .	25000
7 . . .	20000
3 . . .	15000
31 . . .	10000
67 . . .	5000
3 . . .	3000
432 . . .	2000
763 . . .	1000
1238 . . .	500
90 . . .	300
31700 . . .	200
3900 . . .	170
4900 . . .	130
50 . . .	100
3900 . . .	80
2900 . . .	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Kiváló szerencse Török-nél.

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.
 Öt és fél milliókoronánál többet nyertek
 nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi
 m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára
 újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegyre **50,000**

PÉNZNYEREMÉNYVEL sorsoltatik ki, tehát az ösz-
 szes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegy-
 zék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizenhárom millió
 160.000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak
 ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I-ső osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű
 betétjei a következők:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 korona
 egy negyed (1/4) „ 1.50 „ 3.— „
 egy fél (1/2) „ 3.— „ 6.— „
 egy egész (1) „ 6.— „ 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy a pénz beküldése
 ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul.
 Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. é. október hó 20-ig
 bizalommal hozzánk küldeni

TÖRÖKA.ÉSTSA.
BANKHAZ
Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete

- Főáruházi osztálysorsjáték osztályai:
1. Váci-körut 4/a.
 2. Múzeum-körut II.
 3. Erzsébet-körut 54.

Bendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA** főelárusítók Budapest.

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti
 sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben { utánvételezni kérem
 postautalvánnyal küldöm } A nemteljes törölvédő
 mellékelem bankjegyekben (bélyegeken.)

Pontos azim. _____

Pályázat.

A szabadkai polg. községi iskolaszék
 részéről elhalálózás s illetve az esz-
 közlendő előléptetés következtében egy
 belterületi elemi iskolai férfi tanítói
 állásra 1901. évi október hó 19-ig ter-
 jedő záros határidővel ezennel pályá-
 zat nyitattik.

Javadalom: egyezer korona évi
 fizetés, kettőszáznegyven korona évi
 lakbér-átalány és egyszáz korona
 ötvenkinti korpótlék.

Helybeli folyamodók a választásnál
 előnyben részesülnek. A kérvények
 alulírottához küldendők.

Szabadka, 1901. okt. 10.
 Vojnich Máté s. k.
 isksz. elnök.

Jencs-féle
Narancsvirág-Crème.

Teljesen ártal-
 matlan és biztos szer-
 azeplő, pattanások,
 májfoltok, bőrtarka
 (Mitesser) és más
 bőrfoltok ellen. Meg-
 óvja a bőrt a meg-
 repedéstől; meg-
 szünteteli az arcz és
 kéz vörösségét. Ren-
 deson használva, a
 ránczos arczbőrt
 simává, üdévé teszi.

Zsíros anyagot nem tartalmazván, nem idezi
 elő az arczbőr fényességét. **Ára 1 korona.**
 A hozzávaló **Narancsvirág Foudre** doboza
1 korona. Kapható:

Jencs Vilmos
 „Szt. János“ gyógyszerárában
 Budapest, II., Széna-tér.
 Főraktár: Dr. EGGER „Mádor“ gyógyszerárára
 Budapest, VI., Váci-körut 17.

TROPON a legjobb tápláló és erősítő
 szer.
TROPON útszörte táplálóbb, mint a hús,
 melynek legfontosabb részét: fe-
 hérnyéjét tartalmazza.
TROPON növeli az egészségesek testi erejét,
 megakadályozza a betegek el-
 gyöngülését, siettetli az útlilők megerősödését.
TROPON megbesülhetetlen mindama beteg-
 ségekben, a melyekben könnyen
 emészthető és bőséges táplálékra van szüksége a be-
 tegnek.
TROPON nélkülözhetetlen táplálék a azért
 mindazoknak, kiknek ross az
 gyomruk, betegek a beleik, gyöngék az idegek, akik
 vészesegények, köszvényesek, tüdőbajosok, ozkorbe-
 tegek és más olyan bajokban szenvednek, melyek a
 rendes étellel való táplálkozást lehetetlenné teszik.
TROPON nemcsak a legjobb, hanem a leg-
 olosabb fehérnyékészítmény is. —
 Ára: 100 grm. 1 kor. 20 fillér.
TROPON kapható minden gyógyszerár-
 ban.

Szobafestő,
mázoló,
aranyozó,
czimfestő
 és minden e szakmába vágó munkát
 elfogad a leg egyszerűbb és a leg-
 diszesebb kivitelben, úgy helyb n
 mint vidéken

Kladek Kázmér
 Szabadkán, III. Bercsényi-u. 669/a. sz.
 Gyors és pontos elkészítés!